

Joutsenkaulainen taltta ylettyy sorvaamaan puesineistä onttoja, näyttää Kari Kulmakorpi.

Kari Kulmakorven opintie

- 1977 puuseppä
- 1980 puuteknikko
- 1987 kauppateknikko
- 1990 ammattikoulun opettaja
- 1996 puuinsinööri AMK
- 2006 puuseppämestari

Sana haaste toistuu tiheästi Kari Kulmakorven puheissa.

Puusepän taitojen opetus Sedun Ilmajoen Pappilantien toimipisteessä on nimittäin iso haaste. Mutta vielä isompi haaste tuntuu piilevän puun syissä ja sorvin pyörimisessä.

–Mitä enemmän sorvaamiseen syvenyy, sitä mielenkiintoisempaa se on, myöntää Kulmakorpi.

Sorvaus on ikivanha keksintö: kun puu laitetaan pyörimään, siitä voi veistää taltalla melkein mitä vain. Kulmakorven erityiskohde on ontelosorvaus, jossa taltta kiertää puun sisälle ja kovertaa sisäpintaa.

–Joskus puu voi lohjeta tai taltta tulla läpi. Mutta olen sitä mieltä, että on lupa epäonnistua, jos lähtökohdat ovat haastavat.

Visakoivussa on hohtoa

Kaiken lähtökohta on puu.

–Teoriat tuli luettua puusepän opinnoissa, mutta vasta kokemus tuo materiaalin tunteuksen, sanoo Kulmakorpi.

Kokemus kertoo, että perinteinen puulaji toimii. Koivusta saa lujat jalat tuoliin, ja kuusesta tai männystä tulee kevyt istuinlauta. Mutta löytyy vielä kiinnostavampiakin lajeja, kuten harmaaleppä, tervaleppä, raita, pihlaja ja tuomi.

–Puusepät käyttivät ennen paljon useampia lajeja, mutta viime vuosikymmeninä muut kuin tavalliset on raivattu pois metsistä. Tosin viidentoista viime vuoden aikana lajikirjo on taas kasvanut.

Eksoottiset puulajit eivät kiinnosta Kulmakorpea. Vihätys on kotimaan kamaralla kasvanneissa puissa. Esimerkiksi pihlaja on tarpeeksi tiivis ja kiinnostavan värinen, jos vain koko riittää. Mutta kultakimpale on visakoivu, myös euroissa laskettuna.

–Visakoivussa on hohtoa. Hintakin määräytyy kilojen eikä kuutioiden mukaan.

Sytä, lahoa ja halkeamia

Sorvauksessa ei ole kyse vain puulajista, vaan aivan yksittäisestä puukappaleesta. Kokenut puuseppä näkee, mitä mahdollisuuksia siinä piilee.

Onttoja maljakoita, kannellisia kuppeja ja muita puuseppäntaidon luomuksia – haasteita riittää.

Sorvaajan kultakimpale on visakoivu, myös euroissa laskettuna.

Harmaaleppäpalasesta syntyy puupikari, jonka jalkaa kiertää kaksi rengasta. Kaikkea sitä oppii sorvauskurssilla.

–Puu on aina yksilö. Mikä syykuvio tulee esiin vaikka haaran kohdasta. Tai löytyykö kovalahoa, joka on muuttanut väriä, mutta ei ole vielä pehmennyt.

Puun halkeamiakin voi käyttää hyväksi, tai jättää kuorta muistuttamaan alkuperästä. Vaikeuserrointa ne tosin kasvattavat.

Lisää haastetta löytyy vaikka kipon ja sen kannen yhteensovittamisesta. Puusepän vitsein mukaan liian väljästä kannesta tulee yhden käden rasia. Tiiviisti istuvan kannen avaaminen vaatii molemmat kädet.

–Sorvaamalla on tehty jo satoja vuosia siten todella ihmeellisen huippuhienoja töitä.

Eikä kehitykselle ei näy loppua. Amerikkalaisessa alan lehdessä on joka numerossa sivukaupalla tarinaa pelkästään kynää varten sorvatuista kuorista.

Kuinka pikari rengastetaan?

Kulmakorpi ennustaa valoisaa tulevaisuutta sorvaukselle. Hän itse innostui alasta 1970-luvulla, jolloin kukaan ei nähnyt siinä kehittyvää harrastusta. Suunta kääntyi 1990-luvulla.

–Sorvien määrä on lisääntynyt valtavasti. On huomattu, että tämä ei ole mikään voimailaji, vaan sopii kaikille.

Kulmakorven innostus tarttuu Ilmajoella myös opiskelijoihin. Peruskursseilla sorvaus liittyy huonekalujen restaurointiin, mutta valinnoissa syvennytään itsenäisiin tuotteisiin.

–Moni oppilas on hankkinut oman sorvin. Osa on hyödyntänyt taitojaan jo opiskeluaikaisessa Nuori yrittäjyys -yrityksessä. Ja nyt aloittaa osuuskunta, joka tarjoaa opiskelijoille suoran linkin työelämään.

Oma sorvi irtoaa halvimmillaan muuttamalla sadalla eurolla ja hyvään alkuun pääsee jo kuudella taltalla. Sorvaamalla saa nopeammin hyvää jälkeä kuin kuvittelisi.

–Opiskelijoita innostaa aina pikari, jonka varressa roikkuu renkaita. Näyttää vaikealta, mutta onnistuu pienen harjoittelun jälkeen, kun jutun tietää.

Ja mikähän se juttu on?

–Kurssille, kurssille, hymyilee puuseppämestari Kulmakorpi.